

ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKY

Vývoj cen:

 CZV mléko	7,88 Kč/l
 FOB SOM	1 988 USD/t
 FOB SPM	2 025 USD/t
 FOB máslo	1 788 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu.....	1,2,3
Situace v zahraničí.....	3
CZV, kurzy ČNB a graf nákupu mléka.....	4
Vývoj cen CZV a FOB za SOM – grafy.....	5
Vývoj cen FOB za SPM a máslo – grafy.....	6
Vývoz másla – graf.....	7
Aktuality.....	7-10

Situace na domácím trhu

Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

V dubnu došlo k dalšímu nárůstu cen placených zemědělci za mléko kravské třídy Q. Trend pozvolného zvyšování cen započal v říjnu 2003 a pokračuje až do současnosti. Průměrná cena placená zemědělci v roce 2004 (leden – duben), i přes stálý růst nedosáhla maximálních hodnot z prvního čtvrtletí loňského roku, avšak překročila průměrnou cenu zemědělských výrobců za celý rok 2003.

V loňském roce se za litr kravského mléka třídy Q platilo v průměru 7,78 Kč/litr, což je o 28 haléřů méně, než byl průměr v roce 2002. Letos (leden – duben) cena dosáhla průměrné hodnoty 7,84 Kč/l, což je o 6 haléřů více než v roce 2003, avšak ve srovnání se stejným obdobím (leden – duben) roku 2003 je letošní cena o 10 haléřů nižší.

V dubnu 2004 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q za 7,88 Kč/l, což byl nárůst proti březnu o 3 haléře na litr a proti dubnu 2003 vzrostla cena o 1 haléř na litr. Od počátku roku 2004 vzrostla cena o 8 haléřů na litr – tedy cca. o 1%.

Nákup mléka

Podle statistického šetření MZe nakoupily mlékárny v dubnu 2004 celkem 207 481 tis. litrů mléka, což je o 10 403 tis. litrů mléka méně než v dubnu roku 2003 (index duben 04/duben 03 je 95,23 %). Při srovnání nákupu mléka v letošním dubnu s březnem 2004, došlo k poklesu nákupu, a to o 6 539 tis. litrů (-3,05%). Z celkového nákupu mléka v dubnu 2004 bylo 45,43% mléka nakoupeno v třídě kvality Q, a to je o 3,51% více než v dubnu 2003, kdy bylo nakoupeno v kvalitě Q 41,92% z celkového nákupu mléka.

Od počátku roku do dubna 2004 bylo nakoupeno 822 122 tis litrů mléka, a to je o 25 648 tis litrů mléka méně než za stejné období loňského roku.

Zásoby sušeného odstředěného mléka

Za měsíc duben bylo vyrobeno 3 371,8 tun SOM, což je nárůst proti březnu 2004 o 248,3 tun, tedy o 7,64% a zároveň je to v letošním roce zatím nejvyšší výroba. Při srovnání duben 2004 s dubnem 2003 došlo letos k poklesu výroby o 9,44%.

Od počátku roku 2004 docházelo k neustálému snižování zásob SOM, což bylo i součástí zájmu SZIF, aby mlékárny měly co nejnižší zásoby před vstupem do EU. Vlivem subvencovaných vývozů se bez výraznějšího snížení výroby, podařilo snížit konečnou zásobu SOM v dubnu na 845,1 tun. Ve srovnání s březnem 2004 došlo k razantnímu poklesu téměř o 68% a při srovnání s dubnem 2003 došlo k ještě razantnějšímu poklesu o téměř 89%.

Svůj podíl na zlepšení odbytu a tím i snížení zásob měla i cena, která dosáhla nejvyšší úrovně za posledních 16 měsíců. Mlékárny se v dubnu 2004 platilo za kilogram sušeného odstředěného mléka 57,96 Kč, a to je o 4,02 Kč/kg více než v březnu 2004 a o 37 haléřů více než byla nejvyšší cena v loňském roce (březen).

Zásoby másla

Výroba másla poklesla v dubnu 2004 proti březnu 2004 o 4,74%, tedy na 5 697,9 tun a prodej na vnitřní trh poklesl z 3 594,6 tun v březnu na 3 202,5 tun v dubnu 2004. V dubnu 2004 došlo k poklesu zásob podobně, jako u SOM, avšak ne tak razantním způsobem. Zásoby u másla poklesly na nejnižší úroveň za posledních šestnáct

měsíců. V dubnu měly mlékárny na skladě 2 020,1 tun másla, což je ve srovnání s březnem 2004 pokles až o 23,6% a při srovnání s dubnem 2003 pokles o 12,3%.

Průměrná cena, za kterou mlékárny prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250g balení, byla v dubnu 87,90 Kč, což je proti březnu pokles o 23 haléřů.

Zásoby sýrů

V dubnu 2004 opět došlo k nárůstu výroby sýrů proti březnu 2004 pouze o 0,28%, avšak proti lednu je to o 15,36% a vyrobeno bylo 9 087,1 tun přírodních sýrů, což je v tomto roce zatím nejvyšší výroba.

Zásoba sýrů přírodních u mlékáren vzrostla v dubnu 2004 ve srovnání s březnem 2004 o 14,52% na 3 457,2 tun, což je nejvyšší zásoba v tomto roce.

Státní zemědělský intervenční fond

Dne 25.5.2004 odbor MZe 17210 schválil návrh na vypořádání zálohových subvencí na vývoz mléčných výrobků za I. čtvrtletí roku 2004, předložený SZIF.

1) Máslo obsah vody max. 16%	4 137, Kč/t
2) SOM obsah tuku nejvýše 1,5%	6 646, Kč/t
3) SPM obsah tuku nejméně 26%	2 874, Kč/t
4) SPM obsah tuku nejméně 28%	2 931, Kč/t
5) Zahuštěné mléko slazené s obsahem tuku maximálně 9%	1 832, Kč/t
6) Zahuštěné mléko neslazené s obsahem tuku maximálně 9%	1 832, Kč/t
7) Kasein potravinářský	16 615, Kč/t
8) Polotvrdý sýr Eidam polot. s obsahem tuku v suš. nejméně 25%	559, Kč/t
9) Polotvrdý sýr Eidam polot. s obsahem tuku v suš. nejméně 45%	447, Kč/t
10) Tvrdý sýr ementál. typu plnotučný s obsahem tuku v suš. nejméně 45%	671, Kč/t
11) Bílý sýr v sol. nálevu Akawi	7 809, Kč/t
12) Bílý sýr v sol. nálevu Istanbulu	7 809, Kč/t
13) Bílý sýr v solném nálevu Jadel	10 933, Kč/t

Nové výrobky oceněné značkou KLASA

Dne 31.5.2004 v Planetáriu Praha, předal ministr zemědělství Ing. Jaroslav Palas do rukou zástupců devatenácti potravinářských společností z celé ČR, prestižní značku kvality KLASA pro 110 výrobků splňujících přísná kritéria pro udělení této značky. Z mlékárenských výrobků, byla zmiňovaná značka přidělena těmto produktům:

- Smetanový krém bobík (vanilkový, čokoládový, jahodový, stracciatella).
- Kapucín trvanlivá smetana 10% do kávy.

- Kapucín kondenzované mléko
 - Mr. Sauce – smetanová omáčka sýrová
 - Mr. Sauce – smetanová omáčka houbová
 - Mr. Sauce. – smetanová omáčka tomatová pikant
- Výše zmíněných devět výrobků vyrábí Bohušovická mlékárna, a.s., Bohušovice nad Ohří.
- Laksymáček (jahodový, kakaový, vanilkový maxi, vanilkový)
 - Čerstvé polotučné mléko
 - Pomazánka bylinková
 - Pomazánka česneková
 - Pomazánkové máslo
 - Smetana ke šlehání
 - Šlehané podmásli
 - Tvaroh měkký
 - Zákys
 - Zakysaná smetana
 - Jogurt bílý

Výše zmíněných čtrnáct výrobků vyrábí Laksyma a.s., Nedakonice

- Olé! Olešnický tvaroh jemný
- Olé! Olešnický tvaroh měkký
- Olé! Olešnický tvaroh premium
- Olé! Čerstvé olešnické mléko 1 l

Výše zmíněné čtyři výrobky vyrábí Mlékárna Olešnice, a.s., Olešnice na Moravě.

- Olé! Čerstvé olešnické mléko 1l
- Gyros
- Satyr
- Rabín
- Fakír

Výše zmíněných pět výrobků vyrábí Mlékárna Olešnice, rolnické mlékařské družstvo, Olešnice na Moravě

- Tatra light

Výše zmíněný výrobek, vyrábí TATRAMLÉKO s.r.o., Hlinsko v Čechách.

Výběr intervenčních skladů

Dne 25.5. 2004, zveřejnil SZIF podmínky pro přihlášení do výběrového řízení na výběr intervenčních skladů na skladování intervenčně

nakoupeného másla a sušeného odstředěného mléka, dle § 11c odst. 6 zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a §5 nařízení vlády č. 225/2004 Sb. Cílem výběrového řízení je uzavření smlouvy o skladování s těmi osobami, u kterých si SZIF ověří, že jsou schopny zavést a dodržet odpovídající postupy při nákupu, skladování a vyskladnění intervenčních zásob Evropské unie. Případní zájemci o zahrnutí svých skladů, které provozují do sítě intervenčních skladů, si mohou přesné podmínky výběrového řízení přečíst na internetových stránkách SZIF. Přihlášky bylo nutné doručit v předepsané formě do podatelny SZIF nejpozději do 10.6.2004, 12:00 hodin.

Zahraniční obchod s mlékem a mlékárenskými výrobky

V dubnu 2004 bylo do ČR dovezeno celkem 12 987 tun mléka a mlékárenských výrobků. Vývoz za stejné období byl 17 340 tun.

Zahraniční obchod s máslem

V prosinci 2003 bylo dovezeno nejmenší množství másla za rok 2003 28,21 tun, v lednu 2004 se dovoz másla zvýšil na 151,13 tun a tento trend pokračoval i nadále, v únoru se dovoz zvýšil na 347,87 tun, v březnu se zvýšil na 440,80 a v dubnu bylo dovezeno 879,57 tun másla což bylo způsobeno zejména snahou o využití preferenčních a smluvních celních kvót na dovoz másla ještě před vstupem ČR do EU. Celkem byly otevřeny tři kvóty na dovoz másla respektive na určité podpoložky skupiny 0405. V rámci preferenčních kvót to byly dvě kvóty na dovoz z EU jedna byla na dovoz 266,7 tun a druhá na 100 tun, obě bez cla. Třetí kvóta byla smluvní, v rámci dohod WTO, a ta byla na 927 tun se sníženou celní sazbou 32%. Kvóty byly od 1.5.2004, v souvislosti se vstupem ČR do EU uzavřeny a ČR se od data vstupu řídí preferenčním systémem EU.

Za únor 2004 bylo vyvezeno 1 344,45 t, což byl pokles proti lednu o 27,64%, v březnu vývoz naopak vzrostl a to proti únoru téměř dvojnásobně na 2 230,22 tun, v dubnu nárůst pokračoval a vyvezeno bylo 2 957,65 tun másla.

Nejvíce másla se v dubnu 2004 vyvezlo do Ruska – 800 t, USA – 757 t, Polska – 315 t, Německa – 295 t, Dánska – 258 tun a na Kubu – 108 t.

Zahraniční obchod se SOM

Dovoz sušeného odtučněného mléka, byl v dubnu minimální – pouze 44 t. Naopak vývoz SOM byl velmi intenzivní, a to zejména díky vývozním subvencím ze strany SZIF a snaze zbavit se zásob před vstupem do EU. V dubnu se vyvezlo 4 725 tun sušeného odtučněného mléka.

Situace v zahraničí

Ceny FOB západní Evropa

Světové tržní ceny v paritě vyplaceně lod' (FOB) v západní Evropě, v květnu vzrostly u všech sledovaných komodit (máslo, sušeného odtučněného mléka a u sušeného plnotučného mléka).

Světová tržní cena FOB západní Evropa byla v květnu u másla 1 788 USD/t, což je proti dubnu nárůst o 148 USD/t. U sušeného odtučněného mléka se proti dubnu cena zvýšila o 138 USD/t a činila tedy 1 988 USD/t. U sušeného plnotučného mléka se v květnu cena zvedla o 130 USD/t a dosáhla tak 2 025 USD/t.

Zdroj: Dairy Markets

Ukrajina zvýší export mléčných výrobků

Podle zástupce ministra agrární politiky Yuria Melnyka, se v letošním roce zvýší export mlékárenských výrobků z Ukrajiny o 10 – 15%.

Melnyk prohlásil v ukrajinské televizi, že ministerstvo vede jednání s představiteli Evropské komise za účelem vyjednání podmínek pro možnost exportu mlékárenských výrobků do západoevropských zemí a dosažení shody ukrajinských mlékárenských výrobků s požadavky na kvalitu v EU.

V roce 2003 byly z Ukrajiny vyvezeny mlékárenské výrobky v hodnotě 300 milionů USD, ve velkém množství se vyvážely sýry, dále se vyvážely konzervované mléčné výrobky, sušené mléko, syrovátka a máslo.

Dovoz mlékárenských výrobků na Ukrajinu, byl v loňském roce pouze v hodnotě 25 milionů USD.

Letošní bilance zahraničního obchodu s mlékárenskými výrobky za první čtyři měsíce je na Ukrajině také velmi pozitivní, jelikož dovezeny byly pouze mlékárenské výrobky v hodnotě 5 milionů USD, zatímco exportovány byly výrobky v hodnotě 67 milionů USD. Podle agrimarket.inforeports, je podíl dovezených mlékárenských výrobků na ukrajinském trhu aktuálně pouze 0,5 – 1%.

Ukrajinské ministerstvo předikuje pro letošní rok pokles výroby mlékárenských výrobků o 3-4%.

Zdroj: Dairy Markets
TIS^{ČR}

Tab.: č.1 Ceny placené zemědělcům za kravské mléko třídy Q.

měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
rok												
1994	5,92	5,91	5,92	5,90	5,89	5,86	5,83	5,76	5,74	5,82	5,93	6,01
1995	6,20	6,46	6,48	6,53	6,55	6,53	6,49	6,41	6,39	6,49	6,60	6,66
1996	6,76	6,87	6,90	6,92	6,94	6,90	6,87	6,89	6,89	6,95	6,97	6,99
1997	7,05	7,14	7,13	7,10	7,08	7,08	7,14	7,12	7,15	7,19	7,29	7,36
1998	7,62	7,93	7,95	7,99	7,97	7,96	7,98	7,91	7,91	7,92	7,76	7,68
1999	7,67	7,77	7,73	7,57	7,01	6,47	6,65	7,14	7,16	7,11	7,28	7,41
2000	7,42	7,47	7,48	7,48	7,48	7,47	7,47	7,48	7,48	7,49	7,51	7,50
2001	7,54	7,67	7,69	7,69	7,73	7,73	7,73	7,73	7,73	7,78	7,88	7,99
2002	8,07	8,16	8,15	8,15	8,12	8,08	8,05	8,01	8,00	8,00	8,00	8,01
2003	8,01	7,95	7,91	7,87	7,77	7,72	7,69	7,66	7,65	7,68	7,70	7,75
2004	7,80	7,84	7,85	7,88								

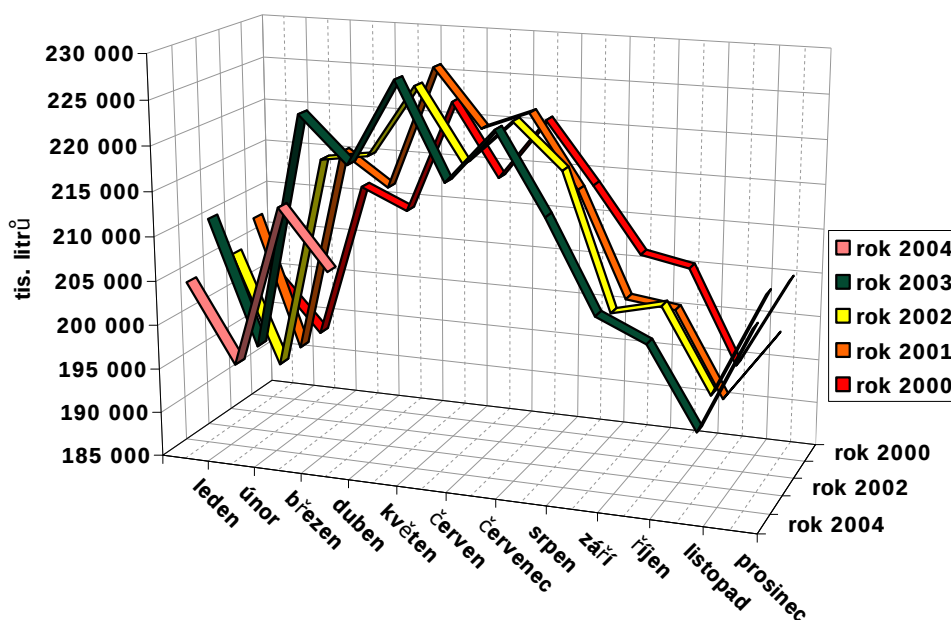
Zdroj: ČSÚ

Tab.: č.2 Kurzy devizového trhu měsíční průměry za rok 2003 a 2004

měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
USD03	29,653	29,374	29,393	29,157	27,095	26,936	28,035	28,999	28,849	27,354	27,343	26,320
USD04	25,949	25,985	26,902	27,117	26,633							
EUR03	31,490	31,645	31,758	31,625	31,391	31,410	31,877	32,289	32,354	31,985	31,974	32,313
EUR04	32,723	32,857	32,984	32,514	31,974							

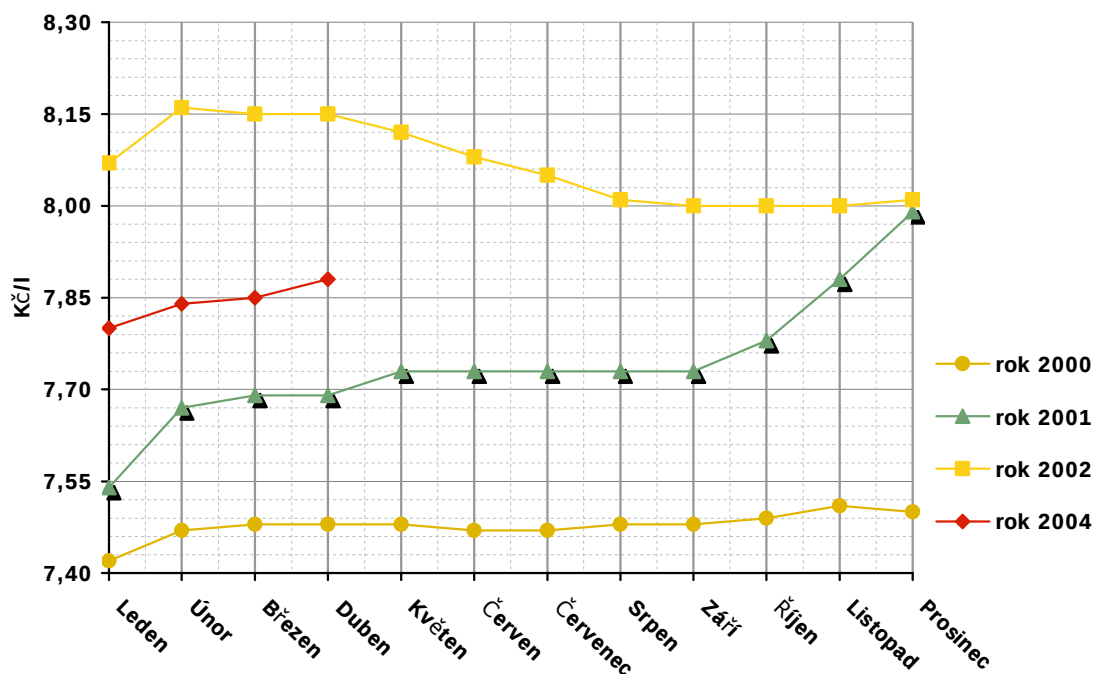
Zdroj: ČNB

Nákup mléka po měsících

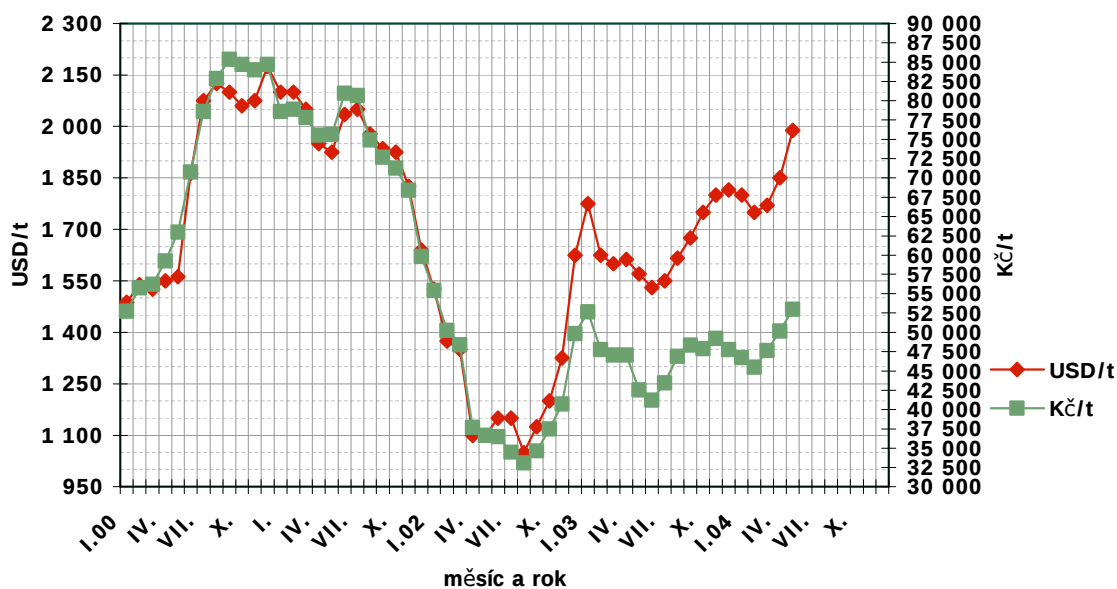
Zdroj: Mlék (MZe) 6-12

Vývoj cen placených zemědělci za mléko tř. Q

Zdroj: ČSÚ

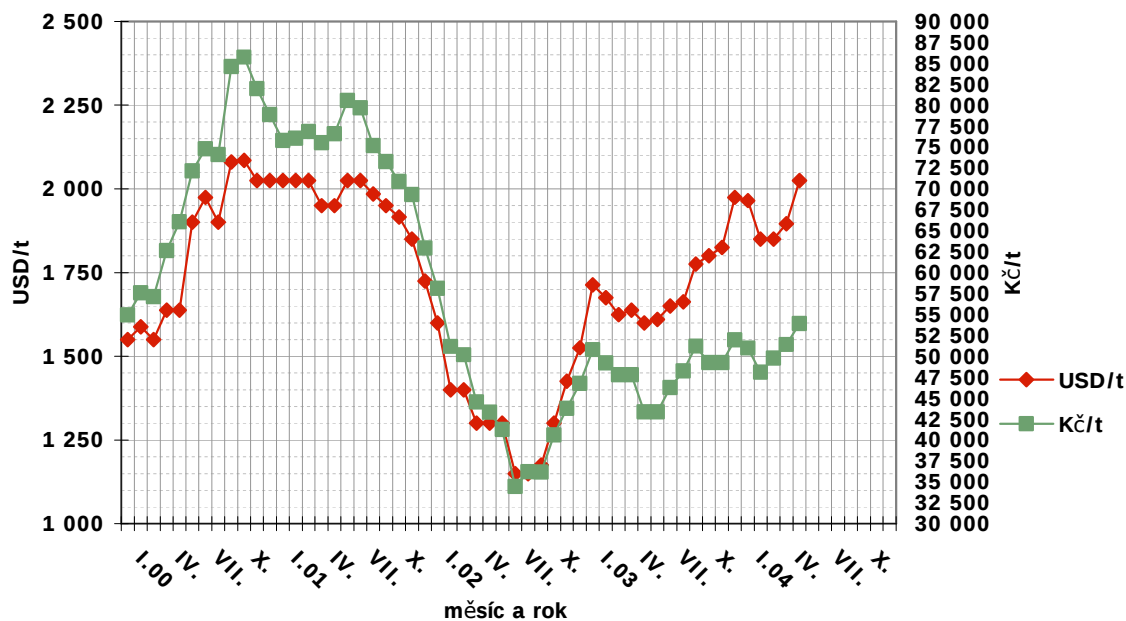
Vývoj ceny FOB za SOM v letech 2000 - 2003

Zdroj: Dairy Markets a ČNB

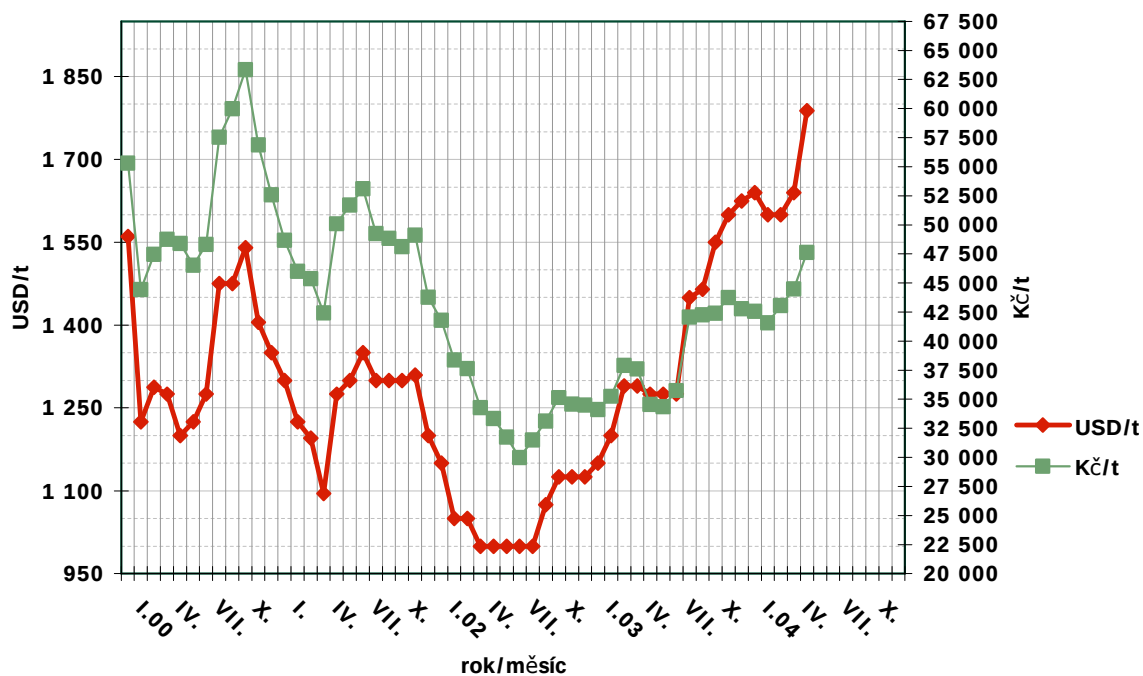

Vývoj cen FOB za SPM v letech 2000 - 2004

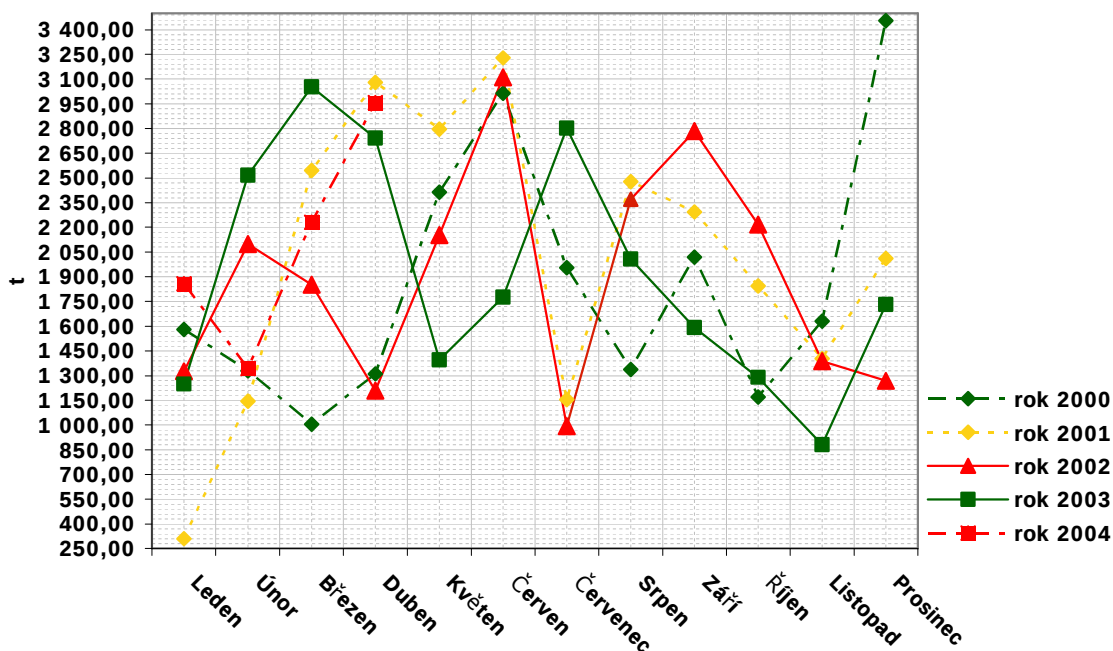
Zdroj: Dairy Markets a ČNB

Vývoj světových cen FOB u másla v letech 2000 - 2004

Zdroj: Dairy Markets a ČNB

Vývoz másla z ČR v letech 2000 - 2004

Zdroj: ČSÚ

Aktuality

Čeští rolníci pronikají na západ

Čeští rolníci začínají pronikat do Německa a Rakouska. Naplňuje se tak předpoklad, že po vstupu země do unie a pádu cel se levnější produkce uplatní na západě. V důsledku to však může zvednout ceny v Česku. První kontrakty v současnosti uzavírají výrobci mléka a vepřového masa, začaly i cukrovary. "Mlékárenský koncern Müller z německého Saska má zájem o několik set tisíc litrů denně," tvrdí David Novák, šéf východočeské sekce odbytového družstva Mlecoop, které zajišťuje skoro čtvrtinu dodávek mléka v zemi. "Platí až devět korun za litr, u nás je to o korunu méně," dodává Novák. Protože rolníci dostávají za hranicemi více peněz, sílí také tlak na zvýšení cen v Česku. Zatím se export mléka či vepřového do českých cen neprojevil, protože jde o malá množství. "Vývoz však vzroste, zejména v pohraničí," tvrdí Novák. V důsledku to bude znamenat vyšší výkupní ceny a tím i dražší potraviny. Zemědělci například požadují nejméně o třicet haléřů za litr mléka více, než dostávají

dnes. K chovatelům krav ze severních a východních Čech, kteří již mléko vyvážejí, se navíc brzy hodlají připojit i Jihočeši, kteří budou mléko dodávat do Rakouska. "Pracujeme na uzavření smlouvy o dodávkách od 1. července," potvrdil předseda Mlékařského a hospodářského družstva Jih Karel Brázda. Volný přístup na německý trh využili i chovatelé prasat. "Vývozem teď získáváme na kilogramu asi tři koruny navíc," upozorňuje Jan Veleba, šéf družstva Centrodbyt. Rolníci svou produkci vyvážejí za vyšší ceny přesto, že od českého státu berou miliardové dotace. Žádná pravidla unie jim v tomto exportu nebrání. "Raději bych viděl, aby produkce směřovala k našim potravinářům, ale podnikatel se může svobodně rozhodnout," potvrzuje státní tajemník ministerstva Miroslav Toman. Jen letos přitom čeští farmáři získají na dotacích 25 miliard korun. Chování farmářů dopadá na domácí zpracovatele. "Nakupujeme přes jeden a půl miliónu litrů mléka denně, takže úbytek desítek tisíc litrů nás určitě nepoloží. Ale až přijdou zemědělci s prosíkem,

abych je vzal jako dodavatele zpátky, tak se na ně vykašlu," prohlašuje Milan Teplý, šéf největších tuzemských mlékáren Madeta.

Ale třeba mlékárna Tatrmléko Hlinsko už přišla skoro o desetinu dodávek. Na postup českých rolníků si už začínají stěžovat jejich protějšky ze sousedních zemí, které musí čelit silnější konkurenci. Na "podrážení ceny" již upozornil třeba předseda mlékařského družstva Milchquelle v Sasku Gerhard Opitz. Otevřený trh unie však působí i opačným směrem. "Dostává se k nám zároveň více mléka ze Slovenska a Polska, které je zase levnější než to naše," tvrdí šéf Českomoravského svazu mlékárenského Michal Němec. To zase může ceny v některých oblastech snížit.

Další výrazný pohyb v zahraničním obchodu očekává Agrární komora za několik týdnů, až bude jasné, jak dopadne letošní sklizeň. Například obilí bylo loni v Německu o čtvrtinu dražší než v Česku. Jeho vývoz by ovlivnil ceny pečiva. Naopak srazit ceny může dovoz levnějšího ovoce a zeleniny z Polska.

Zdroj: Hospodářské noviny

Slováci chtějí vyvázet mléko do ČR

Slovenští výrobci mléka chtějí vyvázet část produkce syrového mléka na český trh. "V Česku je možné umístit denně až 400 tisíc litrů," potvrdil Právu předseda Slovenského svazu prvovýrobců mléka Marián Záhumenský. Zdůraznil, že už proběhla první jednání s odběrateli. "O slovenské mléko je u českých odběratelů zájem," dodal. Za snahou vyvázet mléko je podle Záhumenského jeho nízká výkupní cena na Slovensku. "Ceny jsou nižší už jen v Polsku. V Česku, Maďarsku a Německu se výkupní cena jednoho litru mléka pohybuje kolem 26 eurocentů, ale na Slovensku kolem 22 eurocentů a v Polsku 15 eurocentů," dodal Záhumenský.

Slovenské mlékárny se snaží tlačit ceny syrového mléka dolů, protože jim celosvětový přebytek mléka způsobuje vážné ekonomické problémy. Majitelé stád se tomu snaží bránit vývozem do okolních zemí, kde jsou ceny vyšší. "Pokud nás budou tlačit do stále nižších výkupních cen, budeme vyvázet víc produkce do zahraničí," zdůraznil Záhumenský. Ministr zemědělství Zsolt Simon považuje vývoz mléka za přirozený důsledek cenové konkurence na rozšířeném trhu Evropské unie. "Zpracovatelé mléka si musí uvědomit, že nositelem výroby jsou farmáři a oni rozhodnou, zda budou prodávat mléko na Slovensku, nebo v zahraničí," konstatoval Simon. Ministr odmítá možnost dalšího snižování výkupní ceny. Mlékárny však mají přebytek mléka, protože se snižuje jeho spotřeba. Loňský rok uzavřely mlékárny se ztrátou přes 750 milionů korun.

Zdroj: Právo

Největší západočeská mlékárna v Klatovech zvýší jmění o desetinu

Kvůli kapitálovému posílení firmy na českém i evropském trhu rozhodla dnes valná hromada Mlékárny Klatovy o zvýšení základního jmění 269 milionů korun o desetinu. Posílení firmy souvisí se vstupem do EU a nutností zvýšit export tvrdých sýrů do západoevropských zemí ze současných deseti na 30 procent do konce roku, řekl Milan Kincl, majitel majoritního vlastníka mlékárny - pražské skupiny Alimpex, která je s Madevíř České Budějovice největším distributorem mléčných výrobků v ČR. Největšího zpracovatele mléka v Plzeňském a Karlovarském kraji ovládl Alimpex závěrem loňského roku.

Od té doby podnik zvýšil průměrný denní nákup mléka ze 140.000 na více než 200.000 litrů a do konce roku se chce dostat na čtvrt milionu litrů. Hlavními dodavateli mléka jsou zemědělci z jihozápadních Čech, s nimiž má Alimpex většinou dlouhodobé smlouvy. "S výkupní cenou mléka se vždy pohybujeme nad celorepublikovou úrovní," řekl Kincl. Firma, která v dubnu ukončila výrobu tavených sýrů, nyní exportuje desetinu produkce tvrdých sýrů do Německa a jedná s francouzskými a rakouskými odběrateli. "Bude to chvíli trvat, než státy EU získají větší důvěru k přístupujícím zemím," řekl Kincl. Podle něj jsou klatovské produkty kvalitou zcela srovnatelné se západoevropskými mlékárnami, ale s cenou musí být níže. Mlékárna Klatovy má nyní 220 zaměstnanců, což je o 30 méně než v době nástupu Alimpexu, ale její provoz je od března nepřetržitý. "Zefektivňování výroby bude pokračovat," uvedl bez bližší konkretizace dalšího propouštění Kincl. Zároveň uvedl, že klatovský podnik ještě letos rozšíří výrobní program, který zatím kvůli konkurenci nechtěl prozradit. Letošní tržby Alimpexu s 12 velkosklady po celé ČR a třemi výrobními závody dosáhnou pěti miliard korun, což bude mírné zvýšení oproti loňsku. Mlékárna Klatovy utrží kolem 800 milionů.

Zdroj: ČTK

Jesenické mlékárny ovládli zemědělci, kteří jim dodávají mléko

Akciovou společnost Jesenické mlékárny, předního tuzemského výrobce polotvrdých sýrů a kysaných výrobků, ovládli na přelomu loňského a letošního roku zemědělci, kteří mlékárně dodávají surovinu. Zemědělci koupili bezmála 66procentní podíl, který v Jesenických mlékárnách držely společnosti Odetka a KHW. "Akcije jsme prodali sdružení dodavatelů mléka, kteří obchodovali s Jesenickými mlékárnami. Bereme to jako krok správným směrem, protože prvotním záměrem privatizace (Jesenických mlékáren) bylo to, aby se majetek mlékáren dostal pod kontrolu zemědělské

prvovýroby," řekl dnes předseda představenstva Odetky a spolumajitel KHW Evžen Suk.

Cena, za kterou zemědělci majoritní balík akcií Jesenických mlékáren získali, nebyla zveřejněna. Podobný vlastnický model jako je nyní v Jesenických mlékárnách již několik let funguje například v olomoucké mlékárně Olma, kterou z 51 procent ovládá společnost Milkagro. Firmu Milkagro vlastní 130 akcionářů z řad moravských zemědělských prvovýrobců, kteří Olmě dodávají rozhodující část mléka. Milkagro letos v únoru převzalo i Masokombinát Martinov, který je jedním z největších domácích zpracovatelů masa a masných výrobků. Generální ředitel Olmy a člen představenstva Milkagra Jiří Gavenda v rozhovoru nechtěl vlastnické změny v Jesenických mlékárnách komentovat. Nepodařilo se získat ani vyjádření ředitele Jesenických mlékáren Milana Zadražila.

Jesenické mlékárny se zaměřují na dodávky výrobků do velkých obchodních řetězců, kam směřuje zhruba 80 procent produkce. Roční zpracovatelská kapacita Jesenických mlékáren se v roce 2002 pohybovala kolem 70 milionů litrů mléka. Ve dvou závodech společnosti v Bruntálu a Jeseníku pracuje více než stovka lidí. Minulý rok mlékárna uzavřela ztrátou 20,3 milionu korun, Vlastní kapitál byl minus 8,784 milionu. Aktiva měla na konci loňského roku hodnotu 216 milionů korun. Výsledek hospodaření za roku 2002 není k dispozici. V roce 2001 měla firma čistý zisk 359.000 korun při tržbách 764,6 milionu.

Zdroj: ČTK

Světový den Mléka

Dne 25.5.2004 se sešla mlékařská odborná veřejnost u příležitosti oslav Světového dne mléka v Parkhotelu v Praze Holešovicích.

Setkání zahájil krátkým a optimistickým projevem ministr zemědělství Ing. Jaroslav Palas a situaci v oblasti mléka a mlékářenských výrobků zhodnotil mimo jiné i ředitel SZIF Ing. Jan Höck a ředitel Českomoravského svazu mlékářenského pan Michal Němec.

Dalším bodem programu bylo představení jednotlivých mlékářenských firem, které se Světového dne mléka účastnily a prezentace jejich výrobků.

Po představení jednotlivých mlékáren přistoupil ministr zemědělství k předání cen za umístění v soutěži mlékářský výrobek roku 2004, který byl vybrán na základě rozhodnutí poroty složené z nezávislých odborníků z mlékářského oboru. Porota hodnotila 52 výrobků z hlediska balení, chuti, vůně a konzistence. Absolutním vítězem soutěže o mlékářský výrobek roku, se stal jogurt Cavalier třešeň, který vyrábí Olma Olomouc, tento jogurt získal i první místo v kategorii jogurty a zakysané výrobky. Jako nejlepší přírodní sýr porota vybrala výrobek Povltavských mlékáren Tartar Snack. Nejlepším taveným sýrem byl vyhlášen Král sýrů

creme, který vyrábí Prybina Příbyslav. V kategorii tvarohů se o první místo podělily hned dva výrobky, a to Olešnický tvaroh jemný z Mlékárny Olešnice a Fiesta Asie z produkce NET Plasy, mlékárna Bystřice pod Hostýnem. V další hodnocené kategorii, kterou byla kategorie specialit, zvítězila smetanová omáčka Mr.Sauce.

Oficiálně byla akce zakončena ochutnávkou mlékářenských výrobků, prezentujících mlékáren a volnou dikuzí všech zúčastněných.

Celým slavnostním dnem provázely skvělé moderátorky Marie Retková a Stáňa Lekešová.

Liptovská mlékáreň skončila loni ve ztrátě 28 milionů Sk

Ztrátu téměř 28 milionů slovenských korun utrpěla v minulém roce jedna ze tří největších slovenských mlékáren - Liptovská mlékáreň (LM) Liptovský Mikuláš. Společnost přitom předloni zaznamenala čistý zisk 11,8 milionu korun. Řekl to generální ředitel firmy Ján Blicháč s tím, že ztráta souvisí s celkovým propadem prodeje mléka a mléčných výrobků v zemi. Společnost loni zpracovala zhruba 60 milionů litrů mléka a meziročně tak snížila množství zpracované suroviny o téměř 15 milionů litrů. Tržby za výrobky činily 929 milionů korun, v předchozím roce však firma utržila o téměř 107 milionů korun více.

Liptovská mlékárna zaměstnává v současnosti 250 lidí. Mlékárna kromě kravského mléka zpracovává také ovčí mléko, a to na slovenskou specialitu brynz. Mlékárna je současně jejím největším výrobcem v zemi. Podle ředitele si společnost loni posílila pozice na domácím trhu, kam směřovalo více než 80 procent výroby. Zbytek vyvezla do České republiky, Polska a některých zemí EU. Na export šly především sýry. Rozhodujícím akcionářem LM je od roku 2000 francouzský koncern Bongrain, který má v Evropě více než 100 filiálek a je třetí největší sýrařskou společností na světě.

Zdroj: ČTK

Soupeření řetězců bude dál bránit růstu cen

Prodejní síť v Česku už dosahuje úrovně západní Evropy, a přesto dál poroste.

Maloobchodní řetězce, které v Česku v podstatě určují ceny potravin, ještě zesílí svůj vliv.

Zatímco dnes v zemi stojí 148 supermarketů, do roku 2006 jich bude kolem sto osmdesáti. Vyplývá to z nejnovějšího průzkumu agentury Incoma, který potvrzují i zástupci obchodníků.

»Zvýší se přitom podíl diskontních prodejen, které nasazují ty nejnižší ceny,« potvrzuje Zdeněk Skála z Incomy. Například Tesco hodlá tento rok přijít se třemi až čtyřmi novými prodejnami.

»Jen letos chceme otevřít až deset nových prodejen,« říká mluvčí Delvity Petr Uchytíl. Ředitel Globusu Petr Vyhnálek dodává: »Konkurenční boj na

našem trhu jako by nikdy neměl skončit. Tomu se musí podřídit i politika nižších cen.«

Velké řetězce působí zásadním způsobem na ceny potravin - jen první desítka těchto obchodníků má už více než poloviční podíl na celém prodeji potravin.

Potraviny pak hrají klíčovou roli při určování inflace, představují pětinu spotřebního koše, a loni se například několik měsíců podílely na deflaci. »Úplně na dno ceny stlačit nejde, ale současný trend nízkých cen se jistě neobrátil,« potvrzuje analytik Patria Online David Marek.

Tlak řetězců na nižší ceny je přitom v Česku výrazně silnější, než v zahraničí. Na rozdíl od okolních států, kde již trh funguje desítky let, v zemi neexistuje žádný regulační mechanismus. »V některých zemích brzdí jejich rozmach přímo stát, jako třeba v Portugalsku, nebo místní správa, která má oporu v legislativě,« tvrdí prezident Potravinářské komory Jaroslav Camplík.

Třeba v Německu je silně omezena výstavba větších obchodů na zelené louce. Smějí se usídlit jen v centrech měst ve vymezených prostorech, jichž se ale moc nenabízí.

V Česku však v expanzi řetězců nic nebrání, a tak se různé skupiny stále snaží zajistit si na trhu

co největší podíly. Situaci jim může znepríjemnit jen místní zastupitelstvo tím, že se zdráhá prodat pozemek k výstavbě obchodu. »Ale jednak to není moc platné, jednak se obce naopak moc nebrání. Přijdou díky prodeji ploch k penězům. Malí obchodníci tam ale často musí skončit,« říká Ladislav Šípek z představenstva Svazu obchodu.

Snaha omezit vliv řetězců nemá podporu ani mezi drtivou většinou politiků. Nijak výrazně totiž neprotestují ani malé firmy ani spotřebitelé. Průzkum společností Incoma a GfK například loni potvrdil, že třicet sedm procent lidí považuje za své hlavní nákupní místo hypermarket. To znamená meziroční zvýšení oblíbenosti tohoto stylu nákupu o sedm procent.

Oslabí pozici řetězců, které kvůli přetrvávajícímu vzájemnému konkurenčnímu boji nutí dodavatele k nízkým cenám, se nyní snaží jen zemědělský výbor sněmovny. Navrhuje vyjmout zemědělství ze zákona

o hospodářské soutěži, aby rolníci mohli společně postupovat při jednání o cenách vůči potravinářům, a ti by pak měli tlačit k vyšším cenám obchodníky.

Zdroj: Hospodářské noviny

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovníkIng. Robert Zavadil
ředitel odboru. agrární informatikytel.: 222 871 509
fax: 222 871 536
e-mail: zavadil@szif.cz**Komoditní manager**

Bc. Petr Šup

tel.: 222 871 544
fax: 222 871 591
e-mail: sup@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.